

Els comtes-reis catalans

Joan I El Caçador

No fou pas un bon regnat el de Joan I, anomenat també l'«Amador de la Gentilesa», pels seus gustos refinats i la seva passió per la música i la poesia. Nasqué el 27 de desembre de 1350 al Palau Reial de Perpinyà. El seu pare, Pere III el Cerimoniós, creà per l'hereu el ducat de Girona. Es casà diferents cops i tingué bastants fills. El fet més lloable del seu regnat, és la inquietud que tenia per culturalitzar el poble.

L'any 1395 instituí, a Barcelona, els «Jocs Florals de la Gaia Ciència». El secretari particular d'aquest monarca fou el gran home de les lletres Bernat Metge.

En morir Joan I, el 19 de maig de 1396, li restaven tan sols dues filles: Joana i Violant. Per tant, heretà la Corona l'altre fill del Cerimoniós, Martí.

Martí I L'Humà

Quan va morir el seu germà, Martí I era a Sicília, ajudant el seu fill Martí el Jove a la conquesta de l'illa. En els mesos que van transcórrer des de la mort de Joan I fins l'arribada de Martí I a Catalunya, portà les regues de la Corona com a regent, la seva muller anomenada Maria de Luna, i parenta del Papa d'Avinyó Pere de Luna, conegut per Benet XIII. Un cop dominada Sicília, Martí I vingué a Barcelona per a regir el destí de la corona catalano-aragonesa.

Una rebel·lió havia sorgit temps enrera a Sardenya, i el valeros Martí el Jove anà a l'illa per sofocar-la. Ho aconseguí amb la gran victòria de Sant Luri. Corria l'any 1409. En aquest mateix any, Martí el Jove, bon guerrer de gran visió política, únic descendent legítim de Martí I l'Humà i que per tant, un dia havia d'heretar els extensos dominis catalans, moria atacat per les febres del paludisme. La notícia consternà tot Catalunya, mentre planejava un greu problema successor. L'Humà no tenia descendència masculina per a succeir-lo. Així doncs, mirava amb bons ulls el seu nét Frederic, fill natural de Martí el Jove i d'una dama siciliana. El poble, però,

es resistia a admetre l'entronització d'una branca bastarda. Martí I, confiava que mentre Frederic es fes gran per heretar, els catalans s'haguessin anat acostumant a ell, i a la fi, l'haguessin acceptat. Però aquestes il·lusions no es van fer realitat, ja que uns mesos després, el 31 de maig de 1410, moria Martí I l'Humà, darrer monarca de dinastia catalana que regnava a Catalunya. Conscient del greu problema successor, el rei, abans de morir, no volgué pas assenyalar l'hereu. Només recomanà que ho fos «qui per dret li pertoqués».

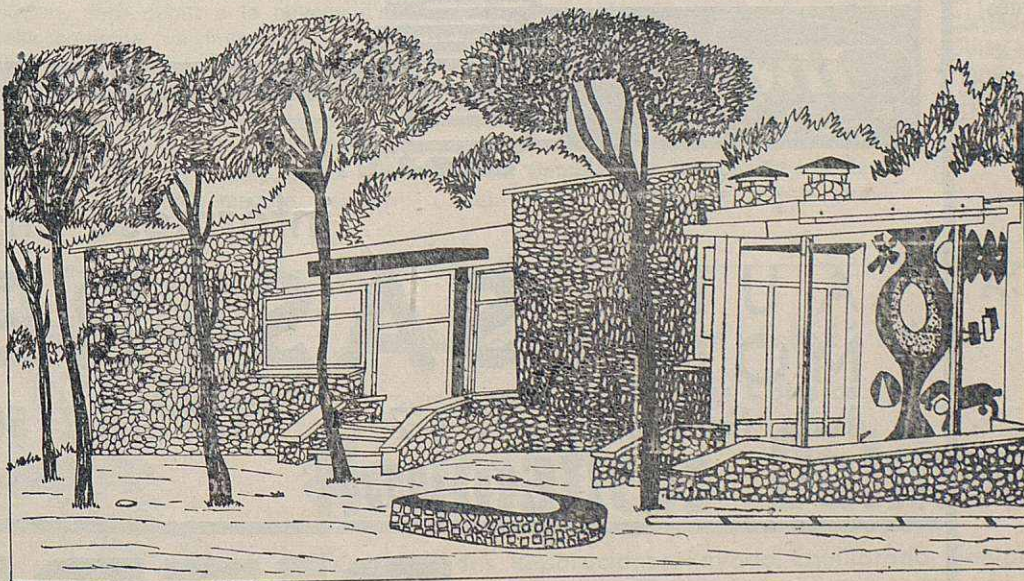
El Parlament de Casp, del que us en parlarem el proper mes, celebrat l'estiu de 1412 proclamà rei de la corona catalano-aragonesa a Ferran d'Antequera. D'aquesta manera, una dinastia castellana s'instal·lava en terres estrangeres, en les quals uns homes, aquells homes (com dèiem en el «RONSANA» de novembre-desembre de l'any 1969) que des de l'any 874 amb Jofre I el Pilós, fins el 1410 amb Martí I l'Humà, van anar modelant el nostre país, els nostres costums, les nostres lleis, el nostre caràcter...

Francesc i Joaquim Brustenga-Etxauri

Tant si aneu amunt com avall

Restaurant LA VALL

Colònia residencial Pineda de la Font d'Abril

Luxosos salons
per a
Bateigs
Primeres Comunions
Casaments
i
Banquets

Fàcil aparcament

Can Maspons de la Vall

Espaiós parc infantil

Km. 3.500 de la carretera de Caldes a Granollers

Obert tot l'any

Telèfon 99

SANTA EULALIA DE RONSANA